

Vantaan kaupungin vuoden 2017 tilinpäätös

RV/MR/ML/MS/AV

Vuoden 2017 tilikauden tulos oli 40,4 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Tilikauden tulos heikkeni 24,1 miljoonalla eurolla edelliseen vuoteen verrattuna. Poistoeron ja varausten muutoksien sekä rahastosiirtojen jälkeen **tilikauden ylijäämä oli 41,7 miljoonaa euroa.**

Ulkoiset toimintatuotot olivat 252,0 miljoonaa ja valmistus omaan käyttöön 78,3 miljoonaa euroa vuonna 2017. Toimintakulut olivat 1 339,0 miljoonaa euroa, eli alenivat edelliseen vuoteen nähden 30,3 miljoonaa euroa. Suurimmista kulueristä henkilöstökulut olivat 481,6 ja palveluostot 667,4 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut alenivat 9,6 miljoonaa (-2,0 %:a) ja palveluostot kasvoivat 12,3 miljoonaa euroa (+2,5 %:a) edelliseen vuoteen verrattuna.

Kun toimintatuottoihin lisätään valmistus omaan käyttöön ja vähennetään toimintakulut, saadaan toimintakate, joka oli - 1 008,7 miljoonaa euroa vuonna 2017. Toimintakate heikkeni edelliseen vuoteen nähden 18,7 miljoonaa euroa.

Verotuloja kertyi vuonna 2017 yhteensä 977,0 miljoonaa ja valtionosuuksia 168,9 miljoonaa euroa. Vuoteen 2016 verrattuna verotulot kasvoivat 23,2 ja valtionosuudet alenivat 20,4 miljoonaa euroa.

Kaupungin vuosikate vuonna 2017 oli 164,0 miljoonaa euroa. Vuosikatteella pystyttiin kattamaan poistot 133-prosenttisesti, joten kaupungin tulorahoitus oli vuosikatteella mitattuna riittävä.

Suunnitelman mukaisia poistoja ja arvonalentumisia kirjattiin vuonna 2017 yhteensä 123,6 miljoonaa euroa. Poistot kasvoivat 2,5 miljoonaa ja arvonalentumiset 4,9 miljoonaa euroa edellisvuoteen nähden.

Investointimenot vuonna 2017 olivat 111,3 miljoonaa euroa. Kaupungin pitkäaikaisten lainojen nettovähennys oli 101,0 ja lyhytaikaisten lainojen lisäys 10,9 miljoonaa, joten lainakannan nettovähennykseksi muodostui 90,1 miljoonaa euroa. Vuonna 2016 vastaavasti lainakanta aleni 42,6 miljoonaa euroa. Investointien tulorahoitusosuus vuonna 2017 parani 148,2 prosenttiin, kun se edellisvuonna oli 123,0 prosenttia.

Taseen pysyvien vastaavien suurin erä ovat aineelliset hyödykkeet, joita oli 1 201,6 miljoonaa euroa vuoden 2017 lopussa (57 prosenttia taseen loppusummasta). Taseen vastattavaa puolella omaa pääomaa oli 938,5 miljoonaa ja vierasta pääomaa 1 166,3 miljoonaa euroa. Taseen loppusumma oli 2 121,5 miljoonaa euroa. Vuoden 2017 omavaraisuusaste oli 45,1 prosenttia. Asukaskohtainen lainakanta pieneni edellisestä vuodesta 488 euroa, eli 4 515 euroon asukasta kohti.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen tilikauden 2017 ylijäämäksi muodostui tilinpäätössiirtojen jälkeen 1,6 miljoonaa euroa.

Vantaan Työterveys liikelaitoksen tilikauden ylijäämä tilinpäätössiirtojen ja tuloverojen jälkeen oli 0,6 miljoonaa euroa.

Vantaan Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tilikauden ylijäämäksi muodostui 0,2 miljoonaa euroa.

Asunto-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston ylijäämä ennen rahastosiirtoja oli 1,6 miljoonaa euroa, Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston alijäämä 1,0 miljoonaa euroa, Sosiaalisen luototuksen rahaston alijäämä 0,05 ja Vahinkorahaston alijäämä 1,3 miljoonaa euroa.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhtiöt, kuntayhtymät ja osakkuusyhteisöt, eli kaikkiaan 70 yhteisöä.

Konsernin tilikauden tulos vuonna 2017 oli 112,5 miljoonaa euroa. Tilinpäätössiirtojen, tilikauden verojen, laskennallisten verojen ja vähemmistöosuuksien vähentämisen jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 81,2 miljoonaa euroa. Konsernin lainakanta pieneni 68,5 miljoonaa euroa edellisvuodesta olleen 1 971 miljoonaa vuoden 2017 lopussa. Asukaskohtainen lainakanta aleni 8 834 euroon, kun se vuonna 2016 oli 9 298 euroa. Konsernin suhteellinen velkaantuneisuusaste oli vuoden 2017 lopussa 111 prosenttia, eli vuoden 2017 käyttötulot eivät olisi riittäneet vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Vuoden 2017 talousarvion toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 14.11.2016 talousarvion vuodelle 2017 ja taloussuunnitelman vuosille 2017–2020. Vuoden 2017 alkuperäinen valtuuston hyväksymä talousarvio päättyi -54,4 milj. euron tilikauden tulokseen ja -53,7 milj. euron tilikauden alijäämään sekä yhteensä 119,7 milj. euron bruttoinvestointitasoon.

Kaupunginvaltuusto päätti muutoksista vuoden 2017 talousarvioon toimialojen esitysten perusteella syksyn 2017 aikana. Talousarviomuutoksista suurin oli kiinteän omaisuuden ostojen määrärahan korottaminen 20,3 milj. eurolla. Tästä 12,4 milj. euron taustalla oli sopimuskorvauksena saatujen maa-alueiden kirjaamiskäytäntö, jonka vuoksi sopimuskorvauksena saadut maa-alueet kirjattiin investointiosan menoksi, mutta myös vastaavaksi kuntatekniikan keskuksen käyttötalouden tulokirjaukseksi, jolloin muutoksella ei ollut rahoitusvaikutusta. Talousarviomuutosten jälkeen talousarvion tilikauden tulokseksi muodostui -67,6 milj. euroa ja bruttoinvestointitasoksi 144,3 milj. euroa.

Vuoden 2017 tilinpäätös päättyi 40,4 milj. euron tilikauden tulokseen ja 41,7 milj. euron tilikauden ylijäämään. Tilinpäätöksen tulos on 108 milj. euroa parempi kuin muutettu talousarvio ja 11,3 milj. euroa parempi kuin syksyllä vuoden 2017 toisen osavuositarkastuksen raportoinnissa esitetyt kaupunkitason tulosennusteet.

Vuoden 2017 muutetussa talousarviossa kaupungin käyttötalouden toimintatuotot olivat 387,1 milj. euroa. Vuoden 2017 aikana toteutuneet toimintatuotot olivat 409,6 milj. euroa ylittäen muutetun talousarvion 22,5 milj. eurolla. Toimintatuotot toteutuivat 106-prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden ja ne laskivat 11,6 prosenttia vuoden 2016 tilinpäätökseen nähden. Toimintatuottoja kertyi ennakoitua enemmän ennätyksellisen vilkkaasta kaavoituksesta ja rakentamisesta johtuen. Talousarvion toimintatuotot ylittyivät 25,6 milj. euroa maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalla erityisesti kuntatekniikan keskuksen sopimustuotoissa sekä maanmyyntituotoissa. Myyntituotot sisältävät 5,2 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelutuottoja. Vuoden 2016 tilinpäätökseen nähden toimintatuottojen laskuun vaikutti perustoimeentulotuen maksatuksen siirtyminen Kelan tehtäväksi (noin 25 milj. euroa). Lisäksi laskuun vaikutti vuoden 2016 poikkeuksellisten suurten laskennallisten toimintatuloerien poistuminen (noin 20 milj. euroa).

Kaupungin toimintakulut ilman valmistusta omaan käyttöön olivat muutetussa talousarviossa 1 477,1 milj. euroa. Vuoden 2017 aikana toteutuneet toimintakulut ilman valmistusta omaan käyttöön olivat 1 418,3 milj. euroa. Toimintakulut alittuivat 58,8 milj. eurolla ja ne toteutuivat 96-prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden. Joukkoliikenteen toimintakulut alittivat talousarvion 13,8 milj. eurolla HSL:n kunta-osuuden toteutuessa budjetoitua pienempänä. Toimeentulotuen kulut alittivat Kela-siirron siirtymäajalle varatun määrärahan noin 16 milj. eurolla. Henkilöstökulut alittivat talousarvion noin 18 milj. eurolla. Lisäksi palvelujen ostokulut alittuivat 20 milj. eurolla erityisesti maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialalla. Toimintakulut sisältävät 5,2 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelujen kustannuksia. Toimintakulut (ilman VOK) laskivat 2,0 prosenttia vuoden 2016 tilinpäätökseen nähden. Laskuun vaikutti eniten kilpailukykysovimuksen mukaiset työnantajamaksujen alentaminen ja lomarahojen leikkaus (noin 16 milj. euroa) sekä perustoimeentulotuen maksatuksen siirtyminen Kelaan (noin 50 milj. euroa).

Vuoden 2017 verotulot ylittivät talousarvion 35,8 milj. eurolla. Talousarvioon nähden kunnallisveroarvion toteuma oli 103 prosenttia, yhteisöveron toteuma 121 prosenttia, kiinteistöveron toteuma 101 prosenttia ja valtionosuuksien toteuma 100 prosenttia. Kaikkiaan verorahoitus yhteensä (verot ja valtionosuudet) toteutui 103-prosenttisesti suhteessa talousarvioon ja se kasvoi 0,2 prosenttia vuoden 2016 tilinpäätökseen nähden.

Rahoitustuottoja ja -kuluja toteutui vuonna 2017 yhteensä 26,8 milj. euroa, talousarviossa yhteenlasketuiksi rahoitustuotoiksi ja -kuluiksi oli arvioitu 25,7 milj. euroa. Talousarvion ja toteuman välinen ero johtuu edelleen alhaisena pysyneestä korkotasosta. Kaupungin noin 960 milj. euron lainasalkun korkokulut toteutuivat 2,5 milj. euron tasolla. Kaikki kaupungin korkotulot yhteensä alittivat talousarvion 3,6 milj. eurolla.

Poistoja ja arvonalentumisia toteutui vuonna 2017 123,6 milj. euroa, joka oli 9 prosenttia ja 9,7 milj. euroa talousarviossa arvioitua enemmän. Arvonalentumisia, joita ei ollut huomioitu talousarviossa, on kirjattu 14 milj. euroa vuodelle 2017. Suurimmat arvonalennukset kohdistuivat Myllymäen koulun, Kivistön koulun ja Hämeenkyllän koulun purkamisten takia kirjattuihin ylimääräisiin arvonalentumisiin, joita on noin 8,5 milj. euroa. Lisäksi ylityksen taustalla on vuonna 2017 tehty Kivistön alueen maakauppoihin liittyvä noin 3 milj. euron arvonalennus Koy Erikasin osakkeiden tasearvoon.

Kaupungin vuosikatteenä vuoden 2017 tilinpäätöksessä muodostui 164,0 milj. euroa, tilikauden tulokseksi 40,4 milj. euroa ja tilikauden ylijäämäksi 41,7 milj. euroa.

Vuoden 2017 alkuperäisen talousarvion investointiosan tulot olivat (liikelaitokset ja rahastot mukaan lukien) 3,8 milj. euroa, menot 119,7 milj. euroa ja investointiosan netto 115,9 milj. euroa. Vuoden 2017 aikana valtuusto päätti korottaa kiinteän omaisuuden ostojen investointimenoja 20,3 milj. euroa maanostoihin ja sopimuskorvauksena saatujen maa-alueiden arvon kirjaamiseen, lisätä julkisen käyttöomaisuuden kunnallisteknisten töiden investointimenoja 3 milj. euroa ja Kehäradan hankeryhmän investointimenoja 0,2 milj. euroa sekä lisätä irtaimen omaisuuden investointimenoja 0,7 milj. euroa ja osakkeiden hankinnan investointimenoja 0,4 milj. euroa. Muutosten jälkeen talousarvion bruttoinvestointimenoiksi muodostui 144,3 milj. euroa.

Vuoden 2017 toteutuneet bruttoinvestointimenot olivat yhteensä 111,3 milj. euroa. Muutetun talousarvion mukaiset investointimäärärahat ylittyivät julkisen käyttöomaisuuden osalta 2,3 milj. euroa. Investointimäärärahat alittuivat rakentamisen osalta 16,9 milj. euroa erityisesti uudisrakentamisen toteutusajankohtien siirtymisen vuoksi. Aineettoman omaisuuden (tietojärjestelmähankinnat)

investointimäärärahat alittuivat 3,7 milj. euroa, kiinteän omaisuuden osalta 6,1 milj. euroa ja irtaimen omaisuuden osalta 1,9 milj. euroa.

Investointituloja toteutui 8,6 milj. euroa, noin 4,8 milj. euroa yli talousarvion. Vuoden 2017 investointiosan nettomenoksi muodostui yhteensä 102,6 milj. euroa, joka alitti muutetun talousarvion 37,9 milj. eurolla.

Valtio on maksanut Kehä III:n perusparannuksen 2. vaiheessa Vantaan valtion puolesta rahoittamat 38,3 milj. euroa takaisin Vantaalle kahdessa erässä vuosina 2016–2017. Vuonna 2017 valtio lyhensi lainan loppuerän 19,2 milj. euroa, minkä vaikutus näkyy kaupungin rahoituslaskelmassa.

Talousarviossa 2017 varauduttiin talousarvion käyttötalousosan ja investointiosan perusteella 33,9 milj. euron nettolainanottoon. Vuoden 2017 hyvästä kassatilanteesta johtuen ja toiminta- ja rahoitustuottojen ja -kulujen sekä investointikulujen toteuduttua vuonna 2017 huomattavasti talousarviota paremmin lainan nostoon ei ollut tarvetta. Sen sijaan kaupungin lainamäärä vähentyi vuoden 2017 aikana 101 milj. eurolla. Kaupungin lainakannaksi muodostui 959 milj. euroa (ilman konserniyhtiöiden konsernitilin saldoja).

Vuoden 2017 sitovien tavoitteiden toteutuminen

Vuodelle 2017 valtuusto asetti sitovia tavoitteita yhteensä 28 kappaletta. Tavoitteista 19 toteutui täysin, 6 osittain, kaksi ei lainkaan ja yhden tavoitteen osalta toteuma-arviointi voidaan tehdä vasta myöhemmin.

Toimintamenot alittivat vuoden 2017 talousarviossa budjetoidut toimintamenot. Vuonna 2017 kaupungin käyttötalousmenot laskivat vuoteen 2016 nähden johtuen muun muassa kiky-sopimuksen henkilöstömenosäästöistä sekä toimeentulotuen perusosan siirtymisestä Kelalle. Vuonna 2017 Vantaan kaupungin bruttoinvestointimenot olivat 111 miljoonaa euroa. Liikelaitokset ja rahastot mukaan lukien bruttoinvestointimenot olivat 114,7 miljoonaa euroa. Investointimenot alittivat talousarviossa varatut investointimäärärahat.

Kaupungin tulopohjaa vahvistettiin maanmyyntiä tehostamalla, maanmyyntivoittoa kertyi vuonna 2017 43 miljoonaa euroa.

Maankäytössä priorisoitiin keskustoihin sijoituvia kaavahankkeita. Keskusta-alueille kaavoista on sijoittunut vuonna 2017 37 prosenttia (asunto k-m²). Osa keskusta-alueille sijoittuvista kaavoista on siirtynyt myöhempään ajankohtaan.

Kaupunki loi edellytykset laadukkaalle ja monipuoliselle asuntotuotannolle. Vuonna 2017 Vantaalle asuntoja valmistui yhteensä 3290 (v. 2016: 2972), joka ylittää sitovan tavoitteen tavoitetason 890:llä. Asunnot jakautuivat seuraavasti: 2756 asuinkerrostaloissa, 164 rivi- ja ketjutaloissa sekä 370 pientaloissa.

Kaupungin työllisyystilanne on kehittynyt suhteellisesti parhaiten pääkaupunkiseudulla. Työttömyysaste joulukuussa 2017 Vantaalla oli 10,1 prosenttia (-2,5 prosenttiyksikköä verrattuna v. 2015 lopun tilanteeseen), Espoossa 8,6 prosenttia (-2,3 prosenttiyksikköä) ja Helsingissä 10,5 prosenttia (-2,2 prosenttiyksikköä).

Perusopetuksen keväällä 2017 päättäneistä 98 prosenttia sijoittui lukiokoulutukseen, ammatilliseen koulutukseen tai valmistaviin koulutuksiin.

Entistä suurempi osa ikääntyneistä pystyy asumaan kotona. Vantaalla omassa kodissa asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus oli vuoden 2017 lopussa 93 prosenttia (v. 2016: 92,7 %).

Henkilöstön sairauspoissaolojen määrän vähenemisen osalta ei saavutettu tavoitetasoa, sairauspoissaoloprosentti oli 4,52, mutta vuoden 2016 lopun tilanteeseen nähden (4,55 %) sairauspoissaolot olivat hiukan vähentyneet. Välittämisen keskustelujen kattavuus vuonna 2017 oli 88 prosenttia. Tuunatun työn päiviä oli vuonna 2017 kaikkiaan 4581 (2,7 % sairauspoissaoloista), 955 päivää enemmän edellisvuoteen verrattaessa.

Kaupunginhallitus 26.3.2018 § 17

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

1. esittää kaupunginvaltuustolle, että

- a) Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksessa kirjataan poistoeron vähennykseksi investointivarauksella hankittuihin pysyviin vastaaviin kohdistuneet poistot 411 355,05 euroa ja tilikauden ylijäämä 1 559 390,91 euroa siirretään johtokunnan esityksen mukaisesti liikelaitoksen edellisten tilikausien ylijäämään,
- b) Vantaan työterveys liikelaitoksessa puretaan investointivarausta 30 651,80 euroa, jolloin muodostuu poistoeron lisäystä. Kirjataan poistoeron vähennykseksi investointivarauksella hankittuihin pysyviin vastaaviin kohdistuneet poistot 20 916,44. Tilikauden ylijäämä 640 200,39 euroa siirretään johtokunnan esityksen mukaisesti liikelaitoksen edellisten tilikausien ylijäämään,
- c) Vantaan Suun terveydenhuollon liikelaitoksessa puretaan 125 000,00 euron investointivaraus ja tilikauden ylijäämä 177 874,22 euroa siirretään johtokunnan esityksen mukaisesti liikelaitoksen edellisten tilikausien ylijäämään,
- d) Asunto-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston ylijäämä 1 644 750,57 euroa kirjataan rahaston lisäykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti,
- e) Marja-Vantaan ja keskusten kehittämisrahaston alijäämä 998 636,46 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti,
- f) Sosiaalisen luotituksen rahaston alijäämä 52 991,85 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti,
- g) Vahinkorahaston alijäämä 1 254 888,71 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti ja
- h) Vantaan kaupungin tilikauden ylijäämä 40 407 226,06 euroa siirretään taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien ylijäämään sekä

2. todeta, että koska taseessa on aikaisemmilta tilikausilta kertyneitä ylijäämiä, esitystä talouden tasapainottamiseen ei tilikauden tuloksen perusteella tarvita,

3. valtuuttaa talouspalvelukeskus tekemään tilinpäätökseen teknisluonteisia korjauksia ja

4. allekirjoittaa tilinpäätös ja jättää se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä saattaa tilinpäätös tarkastuksen jälkeen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Käsittely:

Merkittiin, että talouspalvelukeskuksen johtaja Minna Sevón oli paikalla kokouksessa asian käsittelyn ajan mahdollisia kysymyksiä varten.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Vantaan kaupungin tilinpäätös 2017

Täytäntöönpano: talouspalvelukeskus
kaupunginkanslia/ esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 8.4. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: kaupunginjohtaja Ritva Viljanen, puh. 09 839 11, [etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)